

รางวัลเลิศรัฐ

ประเภทรางวัล : รางวัลการนวัตกรรมการบริการที่เป็นเลิศ

ชื่อผลงาน : โครงการบริการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. กับ รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์

ชื่อหน่วยงาน : หน่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า กรมแพทย์ทหารเรือ

สรุปผลงานโดยย่อ :

1.1สภาพการปฏิบัติงานเดิม

สถานการณ์โรคหัวใจและหลอดเลือด กำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขระดับโลกและประเทศไทยในขณะนี้ สำหรับประเทศไทยโรคหัวใจเป็นสาเหตุ 3 อันดับแรก ของการเสียชีวิตของประชากรไทย โดยในปี 2557 มีผู้เสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดเฉลี่ยชั่วโมงละ 7 คน จำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคหัวใจขาดเลือดเฉลี่ย ชั่วโมงละ 2 คน ทำให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ต้องรอการผ่าตัดหัวใจนานขึ้น ทำให้ผู้ป่วยมีอาการทรุดลงจากการที่ไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที ซึ่งหากผู้ป่วยได้รับการรักษาและผ่าตัดหัวใจโดยเร็ว ลดระยะเวลาการผ่าตัดหัวใจ จะทำให้อัตราการเสียชีวิตลดลง

รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า ได้เปิดบริการผ่าตัดหัวใจครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2555 ในผู้ป่วยโรคเส้นเลือดหัวใจตีบ ทำการผ่าตัดบายพาส (Coronary artery bypass graft) ซึ่งสามารถเปิดบริการผ่าตัดหัวใจได้สำเร็จด้วยดี ทั้งนี้เกิดจากการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านบุคลากร ทางด้านเครื่องมือและหอผู้ป่วย รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสิทธิภาพ และความปลอดภัยสูงสุดของผู้ป่วย หลังเปิดให้บริการ พบว่าผู้ป่วยของ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. มีจำนวนผู้ป่วยเข้ารับการผ่าตัดเพิ่มขึ้นในทุกปี มีอัตราการเสียชีวิตและภาวะแทรกซ้อนลดลง เป็นผลให้ทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. สามารถเพิ่มศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจได้อย่างทันท่วงที โดยมีอัตราการรอดผ่าตัดหัวใจลดลงจากเดิม 6 เดือน เหลือ 2-3 เดือน พบว่า ผลการผ่าตัดหัวใจของ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. อยู่ในเกณฑ์ดีมากสามารถเทียบเคียงได้กับสมาคมศัลยกรรมทรวงอกแห่งประเทศไทย สามารถให้บริการรักษาข้าราชการและครอบครัวทหารที่ต้องได้รับการผ่าตัดหัวใจได้โดยไม่ต้องส่งต่อ หรือส่งต่อน้อยลง ทำให้ผู้ป่วยที่มารับบริการลดระยะเวลาการรอดผ่าตัดหัวใจได้และสามารถกลับไปปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ เป็นไปตามภารกิจของกองทัพเรือและกรมแพทย์ทหารเรือ ส่งเสริมภาพลักษณ์การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจได้อย่างครบวงจร นำมาสู่การดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจ ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.และยังรพ.ของรัฐใกล้เคียง ที่มีผู้ป่วยรอดการผ่าตัดหัวใจอยู่เป็นจำนวนมาก

1.2 แนวทางในการปรับปรุงบริการ

ทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า มุ่งเน้นที่จะพัฒนาศักยภาพในการผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือดในระดับประเทศและยกระดับการผ่าตัดให้มีมาตรฐานสู่ระดับสากล โดยมุ่งเน้นหลักความปลอดภัยของผู้ป่วย (patient safety goal standard) เป็นสำคัญ ทางทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จึงได้ทำความร่วมมือกับ รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ในส่วนของรพ.ศิริราช ได้รับการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อทำการผ่าตัดหัวใจจากโรงพยาบาลทั่วประเทศ มีผู้ป่วยค้างรอผ่าตัดหัวใจอยู่ประมาณ 500-600 รายต่อปี ซึ่งต้องรอการผ่าตัดประมาณ 1 ปี ทำให้มีผู้ป่วยเสียชีวิตระหว่างรอผ่าตัด ทางทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จึงทำความร่วมมือกับรพ.ศิริราช ในการรับผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดจากรพ.ศิริราช มารับการผ่าตัดที่ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ซึ่งจะมีการประชุมร่วมปรึกษาก่อนผ่าตัดผู้ป่วยโรคหัวใจโดยศัลยแพทย์ของโรงพยาบาลทั้งสองแห่ง แบ่งผู้ป่วยออกเป็น 3 ระดับคือ ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำในวันจันทร์ และศัลยแพทย์ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ออกตรวจผู้ป่วยในโครงการที่รพ.ศิริราชทุกวันพุธ การดำเนินการผ่าตัดเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง หลังจากนั้นก็มี การส่งผู้ป่วยมาผ่าตัดที่รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.ในผู้ป่วยรายต่อๆมา และในส่วนของความร่วมมือกับ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ซึ่งมีห้องสวนหัวใจ แต่ขาดทีมผ่าตัดหัวใจในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดที่ต้องรอการผ่าตัดนั้น ได้เชิญทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ไปผ่าตัดที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ โดยผู้ป่วยรายแรกได้รับการผ่าตัดบายพาส (Coronary artery bypass graft) ผลการผ่าตัดเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง หลังจากนั้นก็มี การผ่าตัดในผู้ป่วยรายต่อๆมา ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของโรงพยาบาลทั้งสามแห่ง มุ่งเน้นการใช้จุดเด่นของการให้บริการ ด้วยมาตรฐานการรักษาเดียวกัน เกิดการพัฒนาาระบบบริการที่เป็นเลิศของระบบผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือด ทำให้เป็นต้นแบบความร่วมมือระหว่าง โรงพยาบาลภาครัฐ ส่งผลให้ผู้ป่วยโรคหัวใจที่รอการผ่าตัดหัวใจสามารถเข้าถึงบริการการผ่าตัดหัวใจได้มากขึ้น ผู้ป่วยได้รับบริการที่ปลอดภัยและเหมาะสม ลดอัตราการตายในผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดได้

1.3 สภาพการปฏิบัติงานหลังปรับปรุงบริการ

การดำเนินโครงการบริการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.กับ รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เพื่อลดระยะการรอคอยในการผ่าตัดโรคหัวใจ ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ร่วมมือกับ รพ.ศิริราช มีการส่งต่อผู้ป่วยจากรพ.ศิริราชมาผ่าตัดที่ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน มกราคม 2559 ทำให้ผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจที่รอผ่าตัดหัวใจ รพ.ศิริราชได้คิวผ่าตัดเร็วขึ้น ลดอัตราการเสียชีวิตและผู้ป่วยพึงพอใจ ส่วนที่สองทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ร่วมมือกับ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เปิดบริการผ่าตัดหัวใจนอกเวลาราชการ เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2559 ซึ่งทางทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ได้ดำเนินการตรวจประเมินความพร้อมมาตรฐานและความปลอดภัยของห้องผ่าตัดโรคหัวใจและหลอดเลือดและหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤตของรพ.เจริญกรุงประชารักษ์แล้ว จึงทำการเปิดบริการผ่าตัดหัวใจให้กับผู้ป่วยที่ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ โดยทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. นอกเวลาราชการ ทำให้ผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจที่รอผ่าตัดหัวใจ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ได้รับการผ่าตัดเร็วขึ้น ลดอัตราการเสียชีวิต ทำให้ผู้ป่วยที่ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ สามารถเข้าถึงการรักษาได้มากขึ้น ได้รับบริการใกล้บ้าน ลดการต่อคิวผ่าตัดที่รพ.อื่น ผู้ป่วยได้รับบริการในเวลาที่เหมาะสม และลดอัตราการเสียชีวิต

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เกิดการพัฒนาาระบบบริการที่เป็นเลิศของระบบผ่าตัดโรคหัวใจและหลอดเลือดของทั้งสามโรงพยาบาล
2. ผู้ป่วยได้รับการรักษาในเวลาที่เหมาะสมและเหมาะสม ลดระยะเวลาการรอคอยการผ่าตัด
3. เกิดการทำงานร่วมกันของ รพ.ภาครัฐ ทำให้รพ.ภาครัฐแข็งแกร่งขึ้นสามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้
4. เพิ่มศักยภาพในการบริการของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ด้วยมาตรฐานการรักษาเดียวกัน
5. ผู้ป่วยลดความยุ่งยาก ได้รับการบริการการรักษาที่ครบวงจร

1.5 จุดเด่นของผลงาน และปัจจัยความสำเร็จ

โครงการบริการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. กับ รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เป็นต้นแบบความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลภาครัฐ ทำให้มีความแข็งแกร่งขึ้นสามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกปี เป็นการใช้จุดเด่นของการให้บริการของโรงพยาบาลทั้งสามโรงพยาบาล มาช่วยดูแลรักษาผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดหัวใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเพิ่มศักยภาพในการให้บริการของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. รพ.ศิริราช และ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ด้วยมาตรฐานเดียวกัน ทั้งยังเป็นต้นแบบความร่วมมือในการรักษาโรคอื่นๆได้อีกในอนาคต

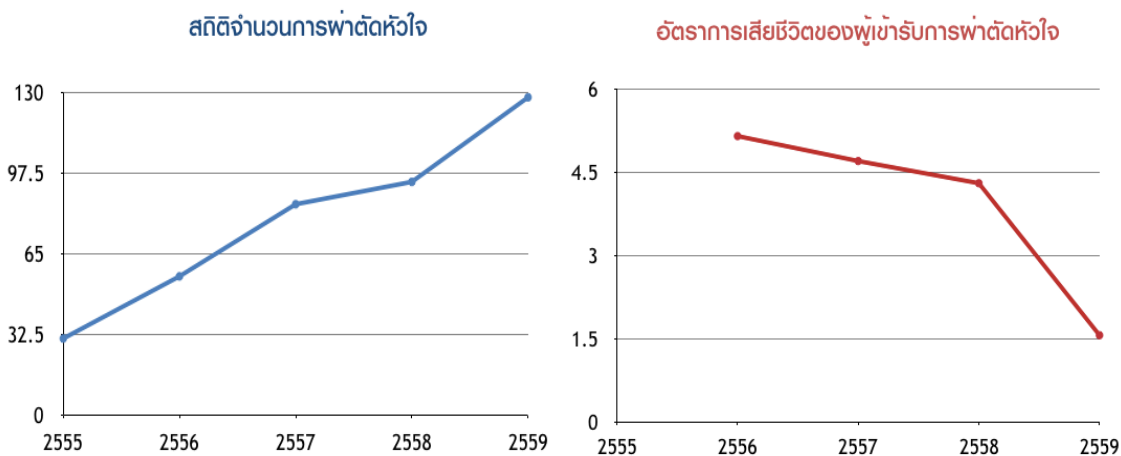
ปัจจัยความสำเร็จ

ทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. มีความตั้งใจที่จะดูแลผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดหัวใจให้ได้มากที่สุด ภายใต้ทรัพยากรของรัฐที่มีอยู่จำกัด โดยโครงการดังกล่าวนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี จากการสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งสามโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. ได้สังเกตเห็นความสามารถและความตั้งใจของทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร. จึงได้อนุมัติโครงการให้ดำเนินการได้

แบบฟอร์มรายงานผลดำเนินการ

1. ปัญหา และสภาพการปฏิบัติงานเดิมก่อนที่จะเริ่มการปรับปรุง

ปัจจุบันสถานการณ์ในประเทศไทยมีผู้ป่วยรอผ่าตัดหัวใจอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีอาการทรุดลงจากการที่ไม่ได้รับการรักษาอย่างทันที่ ซึ่งหากผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดหัวใจและรักษาโดยเร็ว ลดระยะเวลารอการผ่าตัด จะทำให้อัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยลดลงได้ สำหรับรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้าฯ พร. มีทีมผ่าตัดหัวใจของรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้าฯ พร. และสามารถเพิ่มศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจได้อย่างทันที่ โดยอัตราการรอดชีวิตจากเดิม 6 เดือน เหลือ 2-3 เดือน และพบว่า ผลการผ่าตัดหัวใจอยู่ในเกณฑ์ดีมากเมื่อเทียบกับสถิติของสมาคมศัลยแพทย์ทรวงอกแห่งประเทศไทย นำมาซึ่งการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจที่รอการผ่าตัดของโรงพยาบาลใกล้เคียง ที่มีผู้ป่วยรอผ่าตัดหัวใจอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมุ่งเน้นการใช้จุดเด่นของการให้บริการ ด้วยมาตรฐานการรักษาเดียวกัน เพื่อลดระยะเวลารอคอยผ่าตัดหัวใจ ทั้งนี้ในส่วนรพ.ศิริราชที่ได้รับการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อทำการผ่าตัดหัวใจจากโรงพยาบาลทั่วประเทศ มีผู้ป่วยค้างรอผ่าตัดอยู่ประมาณ 500-600 รายต่อปี จึงมีผู้ป่วยรอการผ่าตัดอยู่เป็นจำนวนมาก และรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ที่มีห้องสวนหัวใจ แต่ขาดทีมผ่าตัดหัวใจในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือด ทำให้มีผู้ป่วยต้องรอการผ่าตัดหัวใจอยู่เป็นจำนวนมาก มาช่วยเหลือกันระหว่างโรงพยาบาลของรัฐ เกิดการพัฒนากระบวนการของรัฐที่เป็นเลิศด้านระบบผ่าตัดหัวใจ ทำให้ผู้ป่วยได้รับการบริการในเวลาที่ปลอดภัยและเหมาะสม

สถิติแสดงจำนวนการผ่าตัดหัวใจและสถิติอัตราการเสียชีวิตหลังผ่าตัดของรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้าฯ พร.

2. ผู้นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ

1. หน่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้าฯ พร.
2. กรมแพทย์ทหารเรือ กองทัพเรือ
3. สาขาวิชาศัลยศาสตร์โรคหัวใจและหลอดเลือด ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
4. กลุ่มงานอายุรกรรม รพ.เจริญกรุงประชารักษ์
5. สำนักงานผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
6. สำนักงานผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

3. ผลงานที่เป็นความคิดริเริ่มในการพัฒนาคุณภาพการบริการ

โครงการบริการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. กับรพ.ศิริราช และรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เป็นต้นแบบความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลภาครัฐ ทำให้โรงพยาบาลภาครัฐ แข็งแกร่งขึ้น สามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกปี เป็นการใช้จุดเด่นของการให้บริการของโรงพยาบาลใกล้เคียง มาช่วยดูแลรักษาผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดหัวใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพในการให้บริการของรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. รพ.ศิริราช และ รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ด้วยมาตรฐานการรักษาเดียวกัน

4. กลยุทธ์ที่นำมาใช้ให้การพัฒนาบริการประสบผลสำเร็จ

จากผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดหัวใจอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ป่วยเหล่านี้ต้องเสียชีวิตขณะรอการผ่าตัด ซึ่งทางทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. ต้องการเพิ่มศักยภาพในการให้บริการผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ นอกจากทางทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. จะดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจในส่วนกำลังพลของกองทัพเรือและครอบครัว ทหารเรือตามภารกิจของกองทัพเรือและกรมแพทย์ทหารเรือแล้ว ยังดูแลประชาชนทั่วไปของรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. และรพ.ของรัฐข้างเคียง โดยประสานความร่วมมือไปยังรพ.ศิริราช ที่มีผู้ป่วยถูกส่งมารอการผ่าตัดหัวใจจากทั่วประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก และรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ที่มีห้องสวนหัวใจและมีผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดที่รอการผ่าตัดหัวใจแต่ขาดทีมผ่าตัดหัวใจของรพ. โครงการนี้จึงได้ประสานการบริการ โดยนำผู้ป่วยส่งต่อจากรพ.ศิริราชมาผ่าตัดที่รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. และให้บริการผ่าตัดหัวใจนอกเวลาราชการกับผู้ป่วยโรคหัวใจที่รอการผ่าตัดหัวใจ ที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์

5. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ

1. หน่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.
2. รพ.ศิริราช
3. รพ.เจริญกรุงประชารักษ์

การดำเนินโครงการผู้ป่วยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล สำหรับการส่งต่อผู้ป่วยจากรพ.ศิริราช มารพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะมีหนังสือส่งต่อมารักษาในโครงการร่วมรักษา โดยเบิกตรงตามสิทธิของผู้ป่วย และรพ.กรุงประชารักษ์ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเบิกตรงตามสิทธิของผู้ป่วย โดยอาศัยการตรวจสอบสิทธิจากโรงพยาบาล

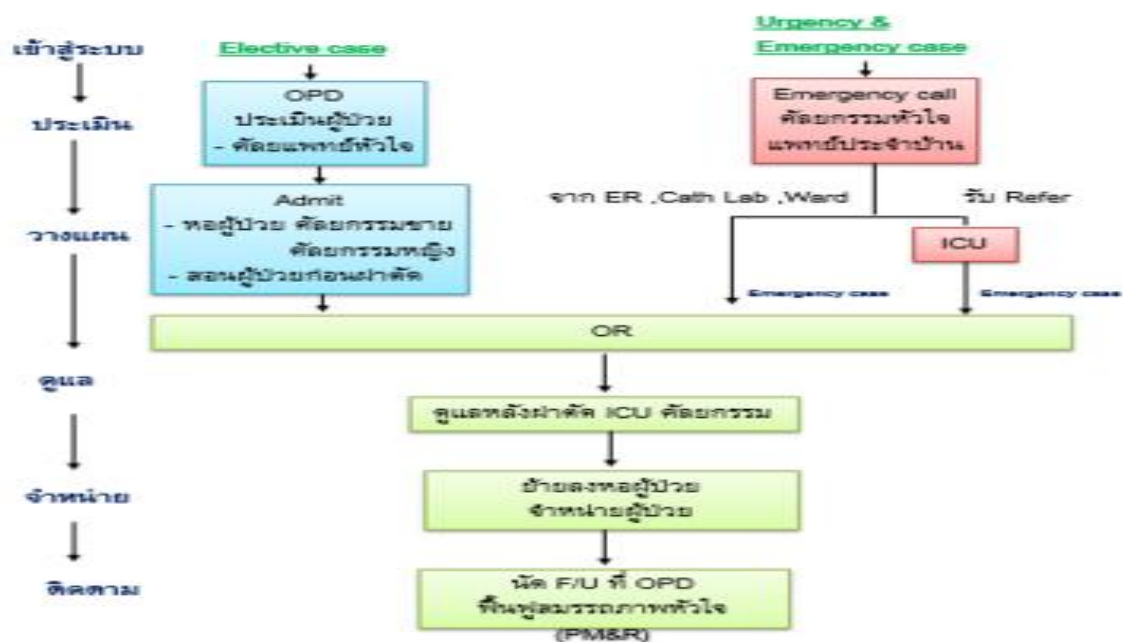
6. ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาการบริการและการนำไปปฏิบัติ

6.1 ลำดับขั้นตอนในการพัฒนา

1. การดำเนินโครงการเริ่มจากทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. สามารถเพิ่มศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจได้อย่างทันท่วงทีอัตราการรอดชีวิตลดลงจากเดิม 6 เดือน เหลือ 2-3 เดือน นำมาซึ่งการบริการร่วมรักษาดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจยังโรงพยาบาลของรัฐข้างเคียง ได้แก่ รพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์
2. ทำความร่วมมือกับรพ.ศิริราช ในการรับส่งต่อผู้ป่วยที่รอคิวผ่าตัดหัวใจจากทั่วประเทศที่ส่งต่อมายัง รพ.ศิริราช เพื่อส่งต่อมาผ่าตัดที่รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.
3. ทำความร่วมมือกับรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ โดยการเพิ่มศักยภาพในการบริการของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. และรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ในการเปิดบริการผ่าตัดหัวใจนอกเวลาราชการที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์

6.2 ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

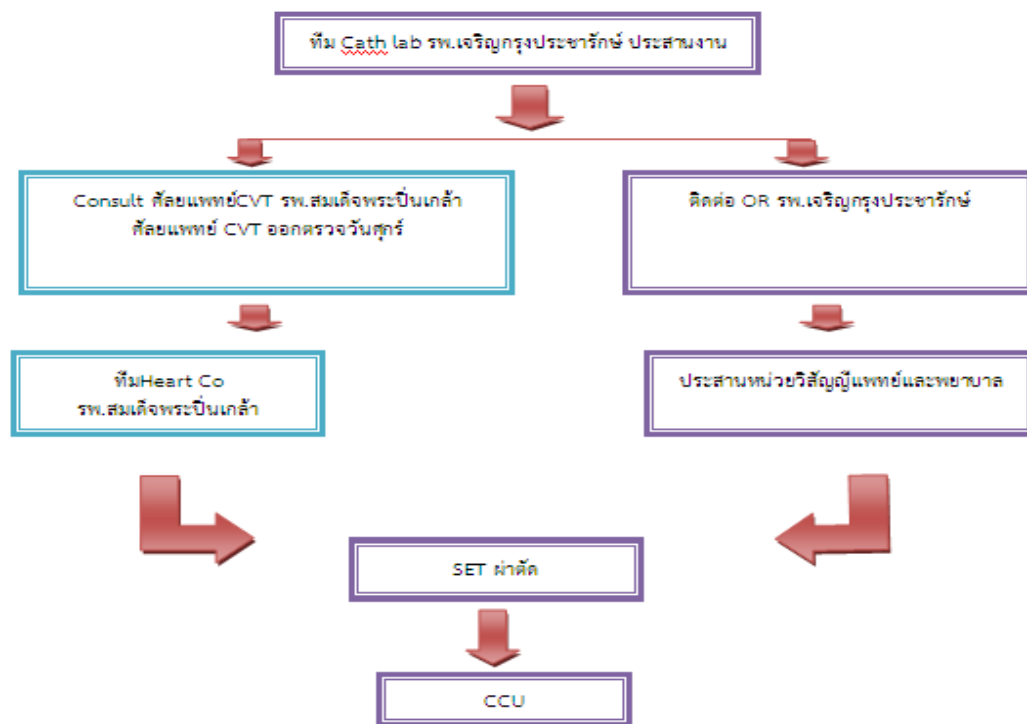
1. การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะมี Flow chart ที่ดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ดังนี้

2. สำหรับผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจที่รับส่งต่อมาจากรพ.ศิริราช เพื่อมาผ่าตัดหัวใจที่รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ตามโครงการบริการร่วมรักษานั้น จะมีการประชุมร่วมปรึกษาก่อนผ่าตัดหัวใจของโรงพยาบาลทั้งสองแห่ง โดย ศัลยแพทย์ของโรงพยาบาลทั้งสองทุกวันจันทร์ มีการแบ่งระดับความเสี่ยงของผู้ป่วยเป็นความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงต่ำ และทุกวันพุธ ศัลยแพทย์รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะออกตรวจผู้ป่วยที่จะส่งต่อในโครงการดังกล่าวที่รพ.ศิริราช

3. จากนั้นผู้ป่วยจะได้คิววันผ่าตัด และส่งต่อมาผ่าตัดที่รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. ในโครงการบริการร่วมรักษารพ. ศิริราช-สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. แล้วเข้าตาม Flow chart ของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.ตามลำดับ

4. ในส่วนรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ศัลยแพทย์รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะออกตรวจผู้ป่วยที่รอการผ่าตัดหัวใจของรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ทุกวันศุกร์ และจะนัดคิวผ่าตัดตามลำดับ ซึ่งเป็นการบริการผ่าตัดหัวใจนอกเวลาราชการที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ โดยมี Flow chart ของรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ดังนี้

6.3 ระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาบริการ

1. การบริการหลังผ่าตัดหัวใจของผู้ป่วยส่งต่อจากรพ.ศิริราช ศัลยแพทย์จะนัดผู้ป่วยมาตรวจที่รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. อีกครั้งหลังผ่าตัดหัวใจ 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นหากผู้ป่วยไม่สะดวก ทางรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะออกใบสรุพอาการและประวัติการผ่าตัด โดยให้ติดตามอาการต่อเนื่องยังโรงพยาบาลใกล้บ้าน

2. ผู้ป่วยที่รับการผ่าตัดหัวใจที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ศัลยแพทย์ผู้ผ่าตัดของรพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. จะออกตรวจที่รพ.เจริญกรุงประชารักษ์ทุกวันศุกร์

3. หน่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. มีการเก็บตัวชี้วัดของโครงการดังนี้

3.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดหัวใจ

3.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ได้แก่ อัตราการเสียชีวิต (Mortality) < 5%

7. ปัญหา อุปสรรค รวมถึงวิธีการบริหารจัดการ

จากการดำเนินโครงการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. ทางทีมพบปัญหาแบ่งได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยส่งต่อจากรพ.ศิริราช บางรายยืนยันที่จะรอคิวผ่าตัดหัวใจที่รพ.ศิริราช โดยทางโครงการจึงได้เสนอเป็นทางเลือก โดยให้ผู้ป่วยและญาติตัดสินใจเองโดยเปิดช่องทางเลือกได้ทั้งรอคิวผ่าตัดที่รพ.ศิริราช และเข้าคิวผ่าตัดที่รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. ตามโครงการความร่วมมือ

2. ส่วนความร่วมมือกับรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ทางทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. ได้เข้าไปตรวจประเมินความปลอดภัยห้องผ่าตัดและหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤตของรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ เพื่อให้ได้มาตรฐานส่วนบุคคลการนั้นช่วงเริ่มต้นยังคงใช้บุคลากรจากทีมรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. เป็นพี่เลี้ยง เนื่องจากบุคลากรรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ยังขาดประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ มาพัฒนาให้สามารถดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคลากรทั้งสองโรงพยาบาล

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการพัฒนาบริการ

1. เสริมความแข็งแกร่งระบบการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ จากความร่วมมือของโรงพยาบาลภาครัฐทั้ง 3 แห่ง
2. พัฒนาระบบบริการที่เป็นเลิศของระบบผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือดของโรงพยาบาลทั้งสามแห่ง
3. ผู้ป่วยได้รับบริการที่มีคุณภาพ ในระยะเวลาที่ปลอดภัยและเหมาะสม ลดระยะเวลารอคอยของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือด
4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรทางการแพทย์ โดยการสนับสนุนจากโรงพยาบาลทั้งสามแห่งในแง่การผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือด
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล ผลการรักษาพยาบาล สถิติการรักษาของโรงพยาบาลภาครัฐทั้ง 3 แห่ง เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9. การสร้างความยั่งยืนและการขยายผลไปยังหน่วยงานอื่นๆ

ทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. มีความมุ่งหวังว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยลดการรอคิวผ่าตัดหัวใจของผู้ป่วยในโรงพยาบาลภาครัฐ และหวังให้โครงการนี้เป็นต้นแบบของความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลภาครัฐ ที่จะมาช่วยเสริมความแข็งแกร่งการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจในระดับประเทศได้ การขยายผลจากการรับผู้ป่วยส่งต่อจากรพ.ศิริราช ทางทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร. มุ่งเน้นใช้จุดเด่นของการให้บริการเพื่อที่จะสามารถตั้งเป็นสถาบันร่วมฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก และการวิจัยอย่างครบวงจร ส่วนรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ในช่วงแรกทีมผ่าตัดหัวใจรพ.สมเด็จพระปิยะเกล้า พร.จะเป็นพี่เลี้ยงให้พยาบาลห้องผ่าตัด วิทยาลัยพยาบาล พยาบาลไอซียู มีประสบการณ์และคุ้นเคยกับการดูแลรักษาผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะดูแลผู้ป่วยเมื่อมีทีมผ่าตัดของโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์เป็นของตนเอง เป็นการเติบโตในระยะยาวและยั่งยืน

10.บทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินการพัฒนาบริการ

จากโครงการบริการร่วมรักษาการผ่าตัดโรคหัวใจ ของทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร.กับริพ.ศิริราชและรพ.เจริญกรุงประชารักษ์ ทางทีมผ่าตัดหัวใจ รพ.สมเด็จพระปิ่นเกล้า พร. มีความตั้งใจที่จะผ่าตัดหัวใจให้กับผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่มีคุณภาพ ลดระยะเวลาการรอคอยการผ่าตัด และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และเวลาที่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

องค์ประกอบหลักที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารแต่ละโรงพยาบาลและความตั้งใจของทีมผู้ปฏิบัติงานแต่ละส่วน เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ บุคลากรในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินการพัฒนาบริการ คือ ยังมีผู้ป่วยอีกเป็นจำนวนมากที่ยังขาดโอกาสการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่รวดเร็วฉับไว ทำให้บางทีอาจเกิดการเสียชีวิตระหว่างรอผ่าตัด

ข้อเสนอแนะ: ควรเพิ่มศักยภาพ เพิ่มจำนวนบุคลากรและการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดี เพื่อให้ผู้ป่วยได้เข้าถึงการรักษาที่ทัน่วงที